

Skavtinje in skavti
razmišljamo
globalno!

PREDLOG ZA AKTIVNOST NA SKAVTSKEM SREČANJU V OKVIRU TGU 2018

TEDEN GLOBALNEGA UČENJA

Svet se spreminja. Kaj pa mi?

TGU 2018

19. – 25. november 2018

BB VV: Lov na »domače«

BB VV IV (srečanje voda): Ciljajmo cilje (4-6 igralcev)

VV IV (srečanje voda) PP: Barvaste dlani

IV PP SKVO: Banana split

IV PP SKVO: Potrebe in želje

IV PP SKVO: Skrivnost palmovega olja

IV PP SKVO: Od kod dobimo jajca?

Priloga: Cilji trajnostnega razvoja

#RazmisljamoGlobalno, #ActiveGlobalCitizens, #GlobalnoUcenje,
#TGU2018, #SpreminjamZaZdravje

UVOD IN KONTEKST

*Za življenje smo mami hvaležni vsak dan, ne le 25. marca, tudi proti samomoru se borimo vsak dan, ne le 10. septembra. V gozdu se počutimo domače in naravo varujemo vsak dan, ne le na dan Zemlje ... A kaj hitro nam življenje postane rutina in na tisto, kar se nam je zdelo tako logično, tako ključno, tako vsakdanje ... hitro pozabimo. Dnevi, posvečeni posebnim spominom/dogodkom/situacijam ali stanjem, nas opominjajo, da premislimo, če res živimo to, kar trdimo, kar so naše **vrednote**, kar imamo za **temelj** svojega delovanja.*

Skavtska metoda, še bolj pa vrednote naše organizacije nas učijo odgovornosti in čuta do bližnjega, kritičnega in kreativnega mišljenja, spoštovanja in sodelovanja z naravo, povezanosti s svetom, čuta do domovine ter aktivnega, pobudniškega in ustvarjalnega odnosa do družbe. Kaj drugega je globalno učenje? Nič novega, si boste mislili, in z veseljem vam pritrdim – kaj drugega je »jamboree«, dogodek ki je rodil naše gibanje, kot veliki festival globalnega življenja, učenja, razmišljanja in dožemanja sveta? Prav imate – skavti smo globalni, naši bratje in sestre živijo v (skoraj) vseh državah sveta – in povsod »mislijo na drugega kakor na samega sebe«.

Zato smo evropski dogodek, Teden globalnega učenja (TGU), ki ga pod okriljem Centra Sever-Jug organizirajo države članice Sveta Evrope, z veseljem vzeli za svojega. Naj nam bo spodbuda, da v tednu, ki prihaja, pogledamo širše, iz okvirov vsakdanjega, a trdno znotraj našega poslanstva in vzgojnih načel.

Bodite pripravljene!

Poverjenica za mednarodne odnose, Urška Mali Kovačič

Teden globalnega učenja (TGU) je vsakoletni dogodek, ki poteka že od l. 1999 dalje. V Sloveniji aktivnosti koordinira SLOGA – Platforma za razvoj, globalno učenje in humanitarno pomoč – v letošnjem letu že dvanajstič, Skavti pa sodelujemo četrtrič. »Osrednja tema TGU 2018 je »**Svet se spreminja. Kaj pa mi?**«, ki se osredotoča na globalne vidike soočanja s spremembami, bodisi tistimi, ki se seštevajo v naših malih domovih in vsakdanjih življenjih ali pa tistih, ki se odvijajo na globalnem trgu, v našem »skupnem domu«, kot svet označuje papež Frančišek.

»Teden kampiranja je vreden več kot pol leta teoretičnega učenja,« je menil že Baden-Powell. Mi se z njim strinjamo. Radi gremo od besed k dejanjem! Naj fotografije in poročila spregovorijo o izkušnji, ki jo boste v Tednu globalnega učenja pridobili!

SVET SE SPREMINJA. KAJ PA MI?

SPREMINJAM

Letos postavljamo v središče TGU besedo »spreminjam«. Zagotovo se jo bomo lotili vsak po svoje a hkrati tudi skupaj. Ko bo vsak pri sebi oziroma ko bomo v svojih skupinah malo spremenili svoje misli, razmišljanja, dejanja in besede »na bolje«, bodo ta mala dejanja sprožila večja in se v družbi seštelala tako kot se snežinke sešetejejo v sneženo kepo¹.

SLABE NAVADE V ZDRAVE NAVADE

Se strinjate, da pri vsaki stvari, debati, početju pridemo na koncu nekako do zdravja? Do pomembnosti le-tega za vse? Bolj zdravo prebivalstvo je en od ciljev trajnostnega razvoja. Zdravje je neločljivo povezano s čistim okoljem in z zdravimi medosebnimi odnosi. Zdravje je ena od štirih ključnih vrednot, h katerim vzgajamo skavti. V letošnjem skavtskem letu 2018/2019 Združenje vabi vse skavtske skupine oziroma voditelje k vzgojni usmeritvi »ZDRAVJE«. To pomeni, da se kot pripravljavci aktivnosti in programa za mlade skupaj z mladimi potrudimo, da naredimo kakšno spremembo na bolje na vsaj enem od petih področjih: duševno zdravje, prehrana in gibanje, spolno/reproduktivno zdravje, droge in nekemične zasvojenosti.

Zvočna spremljava v ozadju pa naj bodo, kot vedno, naslednji skavtski zakoni in seveda, skavtska obljuba.

Bober je dober!
Volčič misli na drugega kakor na samega sebe!
Skavt je prijatelj vsakomur!
Skavt je plemenit!

¹ Vir fotografije: www.thesimpledollar.com, 2017.

SKAVTSKE AKTIVNOSTI V GLOBALNO SMER IN NAŠITKI

Pred vami so **predlogi aktivnosti** za posamezne veje. Vaša naloga je preprosta – preberite predlog, ki ustreza starostni skupini, ki jo vodite, in aktivnost izvedite na srečanju. Med izvajanjem aktivnosti se fotografirajte in fotografijo s kratkim opisom (lahko je to anekdota, kratko poročilo, zanimivost ...) objavite na **FB v Skavtski sobi**. Da bomo lahko povezali vašo objavo na FB s pridobitvijo našitkov nujno dodajte še @Glokalni Skavti in @Izzivaj – uživaj. Zaželeno je, da ste na **slikah** v kroju, ni pa nujno. Prosimo, da na aktivnosti zberete tudi **podpise udeležencev** in pošljete list s podpisi v skavtsko pisarno. **TRI STVARI TOREJ**: fotka, zapis zgodbe, podpisi. S **tem kratkim poročilom** ste izziv opravili in pridobili tudi našitek TGU! Vsak udeleženec aktivnosti (skavti, voditelji, gosti) dobi **našitek** skavtskega Tedna globalnega učenja. Letos pobiramo naročila za našitke preko [spletnega obrazca](#). Prevzem našitkov bo možen od 15.11. naprej na podlagi podatkov v prijavi.

Copy-paste za FB:

@Glokalni Skavti, @Izzivaj - uživaj
#RazmisljamoGlobalno, #ActiveGlobalCitizens, #GlobalnoUcenje,
#TGU2018, #SpreminjamZaZdravje

Več info na:

glokalni@skavti.si

AKTIVNOSTI SI PRILAGODIMO

Delavnice so sicer razporejene po starostnih vejah, vendar si lahko posamezno delavnico izberejo tudi druge skupine. *Primer: Tudi voditelji se lahko lotijo spreminjanja svojih palačink v bolj zdrave palačinke ...*

»A LAHKO ČISTO PO SVOJE NAREDIMO?« – »JA, SEVEDA, SUPER!«

Voditelji, ki ne marate šablonskih delavnic oziroma vam izbrane aktivnosti ne ustrezajo v tem času – vzemite aktivnosti zgolj kot predloge, spodbude ali pa kot odskočno desko za nove ideje in kljub temu pripravite ter ustvarite tisto novembrsko skavtsko srečanje v duhu Tedna globalnega učenja. Aktivnosti le prepletite s trenutnimi vzgojnimi usmeritvami s strani ZSKSS [zdravje] tako po svoje, s svojim voditeljskih ustvarjalnim navdihom in z obzirom na to, kaj je vaša skupina že dala skozi od začetka skavtskega leta.

POVABLJENI NA RAZSTAVO »BODY WORLDS VITAL« 20. oktober- 20. januar

V sklopu razstave izvajamo skavtske delavnice za šolarje in dijake povezane z zdravo prehrano in zdravim gibanjem. Zaradi našega sodelovanja imate vsi skavti pri nakupu vstopnic 10% popust.

[10% popusta s skavtsko izkaznico. Gospodarsko razstavišče Ljubljana.](#)

Branje, pesem ali aktivnost – začetek z duhovnostjo po vaše

... ključne besede: ZDRAVJE, ODGOVORNOST, HRANA/PIJAČA, BOLEZNI, SKRB ZA DRUGE IN ZA OKOLJE

Predlog 1: Izaija 58

Pripravite duhovno misel s pomočjo odlomka o pravem postu in o skrbi za sočloveka.

11 GOSPOD te bo vedno vodil
in ti sital dušo v suhih krajih,
okrepil ti bo kosti
in postal boš kakor namakan vrt,
kakor vodni vrelec,
ki mu voda ne usahne.

Predlog 2: Pregovori 4

Duhovno misel lahko naslonite na »svoje srce« - kako je dragoceno, kako pomembno je, da ostane zdravo z božjo pomočjo. Ali znamo resnično slišati kaj nam govori naše srce? Se znamo upreti skušnjavam? Kaj skuša / preizkuša naše zdrave odločitve?

20 Varuj svoje srce
Sin moj, pazi na moje besede,
nagni svoje uho k mojim izrekom.
Naj ti ne uidejo izpred oči,
hrani jih v svojem srcu.
Kajti življenje so temu, ki jih najde,
zdravje celemu njegovemu telesu.
Z vso skrbjo varuj svoje srce,
kajti iz njega izvira življenje.

Predlog 3: Pregovori 17

Duševno in duhovno zdravje... in telesno zdravje. Pravijo, da je včasih nasmeh bolj zdravilen kot vsaka tableta. Kako črpamo zdravje iz naše notranjosti? S čim, kako, kdaj nam Gospod polni našo dušo, da lahko črpamo moč za premagovanje težav ali ohranjanje zdravja?

22 Veselo srce podarja zdravje,
potrt duh pa suši kosti.

BB // VV

Lov na »domače«

Aktivnost je vzeta iz knjižice *Mravljici na poti*. Vsakemu stegu pripadajo štiri izvodi knjižice, če jih želite. Aktivnosti si lahko pripravite iz tega e-gradiva, celotna knjižica je dostopna tudi na skavti.si/gu-orodja, lahko pa imate pred seboj tudi tiskano knjižico.

Namen in cilj: Kot prvo, najmlajšim skavtom predstaviti, da se v njih skriva »moč izbire« lahko tudi oni vplivajo na izbiro kaj bodo kupovali v trgovinah in kakšne obroke si bodo pripravljali. Kot drugo poskušajte ozavestiti, da je vedno boljše pripravljati obroke iz sestavin in pridelkov, ki so prepotovali »čim manjše« razdalje od izvora do naše mize. Mladi se vedno večkrat podajo po nakupih skupaj z odraslimi – skupaj se pogovorite o različnih oznakah, ki so aktualne na izdelkih v današnjih časih in si jih podrobno poglejte.

Vzemite iz zgodbe, kar ustreza vaši skupine in prilagodite v smer, ki se vam zdi bolj zanimiva za vaše bobrčke/volkce (priprava obroka, trening oznak, moč izbire).

Na vrsti je priprava malice ...

Tine: "Palačinke za malico bom pa jaz spekel, he he."

Franja: "Odlično! Jaz bom prinesla marelično marmelado, ki jo je naredil moj oči iz domačih marelic. In naredila bom ledeni čaj, da ne bova žejna."

Tine: "Mnjam ... jaz pa bom prinesel še par jabolk z babičinega vrta."

Franja: "To bo res super malica, pa še v trgovino nama ni treba iti."

PALAČINKE Z MARELIČNO MARMELADO

Narejene pri
Tinetu doma

LEDENI ČAJ

Narejen pri
Franji doma

JABOLKO

Z babičinega
vrta

RECEPT ZA PALAČINKE Z MARELIČNO MARMELADO

V večji posodi zmešaš:

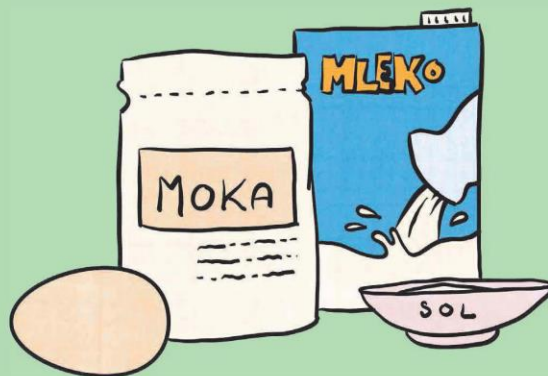
- 1 jajce
- 5 žlic moka
- 5 žlic mleka
- 1 ščepec soli

V ponev dodaš malo kokosovega olja in spečeš palačinko.

Ponoviš tolikokrat, kolikor mase za palačinke imaš.

Palačinke namažeš z marelično marmelado.

Pa dober tek!

RECEPT ZA LEDENI ČAJ

V večjem loncu zavreš 1 liter vode.

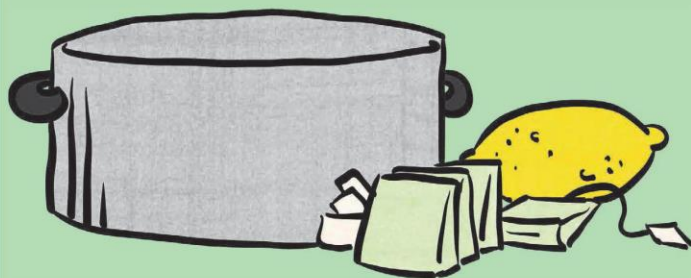
Dodaš 4 vrečke metinega čaja.

Pustiš 10 minut, nato čajne vrečke odstraniš.

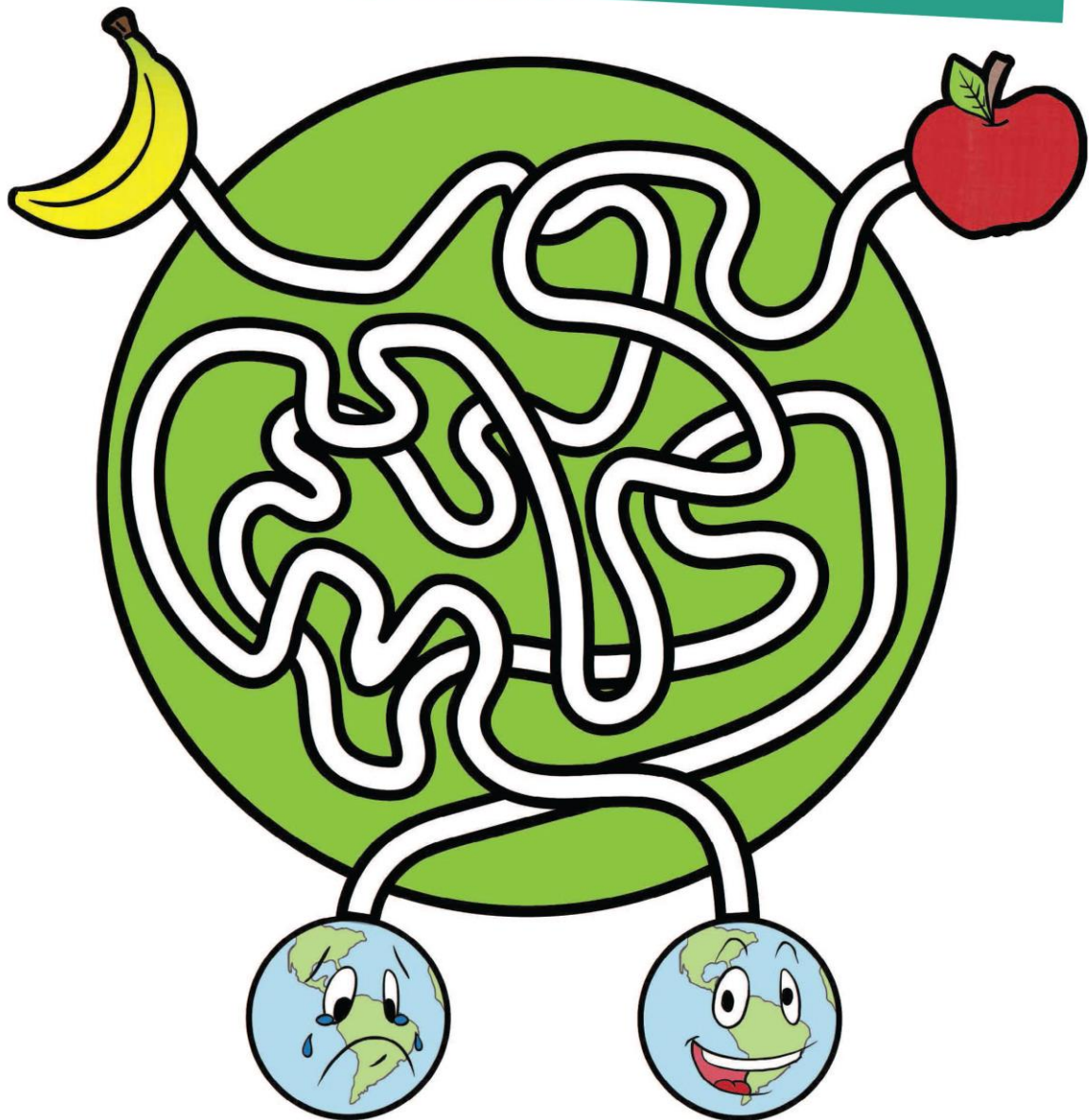
Namesto metinega lahko uporabiš tudi kak drug čaj po svoji izbiri. Če v vodo natrosiš domača oziroma nabrana zelišča, čaj dobro precedi.

Ko se čaj ohladi, dodaš sok 1 limone.

Čaj pretočiš v steklenico in postaviš v hladilnik.

Franja in Tine sta si za malico izbrala jabolko.
Kaj boš izbral/a pa ti?
Banano iz Ekvadorja ali jabolko z domačega vrta?

KVIZ O BANANAH IN JABOLKIH:

1. KJE PRIDE LAJO NAJVEČ BANAN?

- T V AVSTRALIJI
- Č V EKVADORJU
- B NA FILIPINIH

2. KJE PRIDE LAJO NAJVEČ JABOLK?

- E NA KITAJSKEM
- J V ŠPANJI
- L V KANADI

3. KAKŠNE BARVE SO BANANE (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV)?

- ! ZELENE
- . RUMENE
- ? RDEČE

4. STAR PREGOVOR PRAVI:

- S JABOLKO NA DAN ODŽENE KOMARJA STRAN.
- A JABOLKO NA DAN ODŽENE ZDRAVNIKA STRAN.
- D JABOLKO NA DAN ODŽENE TATOVE STRAN.

5. POT BANAN IZ EKVADORJA DO SLOVENIJE JE DOLGA:

- F 25 KILOMETROV
- R 1.500 KILOMETROV
- N 11.000 KILOMETROV

6. KOLIKO VRST JABOLK POZNAME?

- S VEČ KOT 75
- G VEČ KOT 750
- Ž VEČ KOT 7.500

PRAVILNI ODGOVORI:
1-Č, 2-E, 3-VSI, 4-A, 5-N, 6-Z

Zakaj je večina oblačil in drugih stvari izdelanih v azijskih in afriških državah?

Podjetja selijo proizvodnjo svojih izdelkov v države, kjer so stroški dela nižji, zakoni o varovanju narave pa so bolj ohlapni in jih je lažje zaobiti.

Kaj to pomeni?

Delavci in delavke v tovarnah delajo v zelo slabih pogojih ter za svoje delo prejemaajo izredno nizko plačilo. Pogosto so v izkoriščevalsko delo prisiljeni tudi otroci.

Pri pridelavi surovin (npr. bombaža) ter njihovi proizvodnji se uporabljajo strupene snovi (pesticidi, belila, barve ipd.), ki škodujejo zdravju ljudi in onesnažujejo naravo. Poleg tega s transportom na drugi konec sveta onesnažujemo okolje.

Kaj lahko naredim?

Pred nakupom preveri, kje in kako je bila stvar izdelana.

V pomoč in vodilo pri nakupu so ti lahko certifikati (npr. logotip ekološke pridelave v EU, certifikat pravične trgovine, certifikat GOTS, certifikati, da izdelek ni bil testiran na živalih ...)

ČE JE LE MOŽNO, KUPUJ LOKALNO PRIDELANO HRANO IN DRUGE IZDELKE.

ekološki

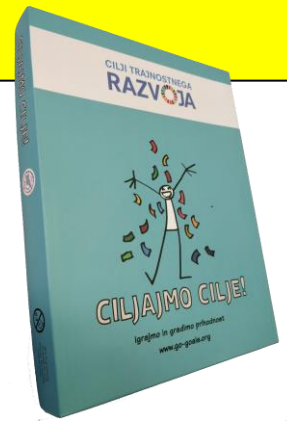

Za manjše skupine

BB // VV // IV (srečanje voda)

Ciljajmo cilje

V skavtski knjižnici imamo dve igri CILJAJMO CILJE – ki si jih lahko sposodite. Sicer pa je igra pripravljena tako, da si jo skupine tiskajo iz spleta in pripravijo »domačo izvedbo«.

Namen in cilj: Celostno spoznati vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja – na igriv način. Z mladimi skavti se pogovorimo o tem, da ljudje dejansko dobro sodelujemo na globalni ravni in da poskušamo skupaj reševati aktualne probleme. En od načinov je da skoraj vse države na svetu sledijo ukrepom, ki so zastavljeni za doseganje teh 17 CTR. Za zanimivost lahko povemo, da smo tudi slovenski skavti preko WAGGGSa sodelovali pri oblikovanju ciljev.

Več o igri: [POVEZAVA](#)

[POVEZAVA: PRENESITE S SPLETA IN NATISNITE IGRALNI PAKET](#)

Dragi prijatelji,

naš cilj je pomagati ljudem razumeti vlogo, ki jo bodo v prihodnosti planeta imeli kot posamezniki, člani skupin, in kar je najpomembnejše, kot odgovorni državljani sveta.

Da bi zgradili boljši svet za vsakogar in za planet, so se države članice Organizacije združenih narodov dogovorile, da si po svojih najboljših močeh prizadevajo uresničiti 17 ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030.

Mlajše generacije imajo pomembno vlogo pri ustvarjanju svetlejše prihodnosti. V ta namen smo pripravili igro Ciljajmo cilje! (Go Goals!) za otroke, stare od 8 do 10 let. Igra na zabaven in vključujoč način ozavešča in spodbuja otroke, da dejavno pomagajo uresničiti cilje trajnostnega razvoja.

Kot izobraževalci imate pri tem ključno vlogo! Z ljudmi kot ste vi, vaša družina, vaši sodelavci in širša družba bomo cilje tudi dosegli. Ne pozabite: tudi majhni koraki lahko naredijo veliko razliko, če pri tem sodelujejo milijoni po vsem svetu!

Upamo, da se boste skupaj z otroki zabavali ob igranju.

Hvala, ker ustvarjate boljši svet!

VV // IV // PP

Barvaste dlani

Aktivnost je vzeta iz KARTIC S CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA (CTR). Vsakemu stegu pripada en komplet 17 kartic z delovnimi listi za 17 CTR, če jih želite. Aktivnosti si lahko pripravite iz tega e-gradiva, celoten komplet pa je dostopen tudi na skavti.si/gu-orodja ali pa uporabite tiskate kartice, ki jih imate enostavno pred seboj na srečanju.

Namen in cilj: Skupaj s skavti spoznati, da smo povezani v zdravju in boleznih. Da mnogokrat bolezen enega človeka vpliva tudi na ožjo in širšo okolico in ljudi. Spoznati, da lahko pomagamo preprečevati bolezni in ohranjati zdravje na različne načine – z umivanjem rok, z aktivno pomočjo bližnjemu v stiski, z zmanjševanjem kemikalij v našem vsakdanjem življenju.

KOMBINACIJA S Poudarkom na prvi pomoči

Predlog 1: aktivnost sama po sebi ni tako dolga – slabih 45 minut. Lahko jo kombinirate s prvo pomočjo na način, da nekaj situacij, kjer skavti znamo ponuditi prvo pomoč »obdelate« tako, da izpostavite pomen POMOČI SOČLOVEKU (odziv, pro-aktivnost) in POZORNOSTI DO DRUGIH (prepoznavanje simptomov). POMOČ: Skavtski priručnik za življenje v naravi BODI PRIPRAVLJEN.

KOMBINACIJA S Poudarkom na čistočo vode

Predlog 2: aktivnost lahko kombinirate s aktivnostjo, ki uči o pomembnosti skrbi za vodo v naši okolici. V knjižici »Domače in naravno« se nahaja nekaj predlogov receptov za domače izdelke, s katerimi skrbimo za bolj čiste vode – ne samo lokalno, tudi globalno.

3

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih

NAMEN

Prikazati, kako se bolezni lahko širijo med ljudmi in kako lahko to preprečimo.

MATERIALI

- Netoksične, pralne barve (kateri koli odtenek barve)
- Vlažne kuhinjske krpe ali brisačke

Začni! ➔

AKTIVNOST 1 (15 minut)

Na dlan desne roke enega ali dveh iz skupine nanesite barvo. Vse udeležence prosite, naj se rokujejo z osebo na njihovi levi in desni strani. Izberite nekaj namigov, da se bodo vsi rokovali z več osebami, npr. rokujejo naj se vsi starejši, vsi mlajši, tisti, od katerih ime se začne na enako črko itd.

POGOVOR (5 minut)

Razložite, da barva ponazarja bolezni ali mikrobe, ki se širijo preko stika z rokami.

AKTIVNOST 2 (15 minut)

Vsi udeleženci naj si umijejo roke, aktivnost pa nato ponovite. Nanesite barvo na desno dlan roke enega ali dveh iz skupine. Tretjini ostalih udeležencev razdelite vlažne krpe ali brisačke. Ponovite vajo z rokojanjem, tistim s krpami pa

naročite, naj si po vsakem stisku rok obrišejo barvo z roke. Uporabite namige, da spodbudite rokojanje med udeleženci.

POGOVOR (10 minut)

- Koliko ljudi ima sedaj obarvane roke? Je drugače kot prej? Vlažne krpe ponazarjajo umivanje rok.
- Kolikokrat na dan si umijete roke? Razmišljate o shranjevanju vode? Kako bi se počutili, če si ne bi mogli umiti rok?

V nekaterih državah, kjer je čiste vode malo, si ljudje ne morejo umivati rok, saj morajo vodo hraniti za osnovne potrebe, kot je pitje.

PP // SKVO

Aktivnosti za PP ali SKVO so vzete iz ZBIRKE AKTIVNOSTI Skavtinje in skavti razmišljamo globalno, ki jo spremlja tudi E-PRIROČNIK za voditeljice in voditelje. Aktivnosti si lahko pripravite iz tega e-gradiva, ki je pripravljen za TGU 2018, lahko pa kliknete tudi na skavti.si/gu-orojda in si zbirko in priročnik pogledate v celoti. ZBIRKO AKTIVNOSTI možno dobiti v tiskani obliki vendar v angleškem jeziku – pride mogoče prav za kakšne taborne v tujini oz. s skavti iz tujine.

Banana split

Namen in cilj: Poglobiti se proizvodno verigo. Skavti se poskusijo poistovetiti z določenimi vlogami in se preizkusijo v vrednotenju stvari in dela. Zanimiva krajša aktivnost za osvetlitev problema nepremišljenega kupovanja določenih vsakodnevnih izdelkov.

Potrebe in želje

Namen in cilj: Zunaj v gozdu pripraviti aktivnost skozi katero bomo še enkrat okrepiti zavedanje razlike med tem kaj je nam osebno res pomembno za preživetje in kaj malce manj. S pomočjo debate v skupini narediti mejo med stvarmi, ki nam koristijo in tistimi, ki nam ne. »Dvigniti« naše navade na bolj zdrave in bolj trajnostne.

Skrivnost palmovega olja

Namen in cilj: Razkriti skrivnost palmovega olja ;). Poglobiti se v aktualno problematiko palmovega olja in odkriti svoj pogled na celotno zadevo.

Od kod dobimo jajca?

Ta aktivnost ima nekoliko več gradiva, ki pa je dostopen na naši skavtski spletni strani od TGU 2018 oziroma na tej [POVEZAVI](#). Osnovne informacije in potek se nahaja v nadaljevanju.

Namen in cilj: Jajca so v naših obrokih zelo pogosto. Radi jih jemo za zajtrk, vmešavamo v sladice, dodajamo solatam in narezkom. Zaradi pogostosti uporabe v slovenskih domovih se je zanimivo o tem nekoliko bolj pozanimati in spoznati kako ljudje danes urejamo ta »trg z jajci«. Preko aktivnosti spoznamo različne reje kokoši in se vprašamo zanimiva vprašanja o soodvisnosti in lastni odgovornosti v »tem sistemu z jajci«.

Banana split

Opis	Aktivnost bo pripomogla k večji ozaveščenosti glede živilske industrije in ljudi, ki jih ta industrija izkorišča.
Kompetence	<ul style="list-style-type: none">• 3. Trajnosten način življenja
Cilji	<ul style="list-style-type: none">• Udeleženci se seznanijo s proizvodnimi verigami in raziščejo, kdo ima pri tem največ dobička.• Udeleženci okrepijo svojo potrošniško ozaveščenost.
Povezovanje s CTR	<ul style="list-style-type: none">• 8. Dostojno delo in gospodarska rast• 12. Odgovorno potrošništvo in proizvodnja
Starost	12+
Število	5-30
Čas	30 min
Pripomočki	5 listkov z informacijami o vlogah: <ul style="list-style-type: none">• delavec na plantaži• lastnik plantaže• pošiljatelj blaga• uvoznik• trgovine in supermarketi
Priprava	<ul style="list-style-type: none">• Pripravite listke.

[Banana split]

Potek

1. Razdelite se v skupine glede na različne vloge v proizvodni verigi. Sledite poti banane, njenemu potovanju od tropskega nasada do vaše posode s sadjem.
2. Razdelite vloge.
Razložite, da vsaka banana stane 100 zlatnikov (lahko uporabite poljubno valuto).
3. Povejte udeležencem, naj se sami odločijo, koliko zlatnikov bi potrebovali za svojo vlogo v proizvodni verigi.
4. Vsaka skupina pove, koliko zlatnikov bi po njenem morala dobiti in zakaj. Končna vsota je neizogibno več kot 100, zato se morajo skupine med seboj pogajati, da si razdelijo denar.
5. Ko ima vsak dogovorjeno vsoto zlatnikov, povejte, koliko denarja v resnici dobi vsak glede na končno ceno banane, ki je pridelana in uvožena iz Latinske Amerike.

Dejanska razdelitev zlatnikov:

- delavec na plantaži: 3
- lastnik plantaže: 17
- pošiljatelj blaga: 13
- trgovina ali supermarket: 43
- uvoznik: 24

Refleksija

Predlogi za vprašanja pri refleksiji:

- *Ali misliš, da gre v tem primeru za pošteno situacijo?*
- *Zakaj je 100 zlatnikov razdeljenih na tak način?*
- *Kdo ima moč in zakaj?*
- *Kako bi lahko situacijo izboljšali?*
- *Kakšno vlogo lahko igramo mi, ki kupujemo banane?*
- *Ali bi bil pripravljen za svoje banane plačati več?*
- *Ali veš za kakšne alternative redni pridelavi banan?*

Avtorji

- Prirejeno po CAFOD

Vir

- CAFOD: www.cafod.org.uk.

[Banana split]

Priloga – Skupine

Poznati morate vloge v proizvodnji banane. Pripravite listke:

Delavec na plantaži:

- *12–14 ur težkega fizičnega dela na dan v veliki vročini.*
- *Izbiranje najboljših banan.*
- *Delaš v zelo težkih razmerah in imaš pogosto opravka z gnojili in pesticidi, ki predstavljajo zdravstvena tveganja, kot so rak in druge bolezni.*
- *Pesticide škropijo tudi z letal, zato lahko padejo na tvoj dom ali lokalno šolo.*
- *Ne boš se hotel pridružiti sindikatu.*
- *Zaradi podpore sindikatu bi lahko celo izgubil službo.*

Lastnik plantaže:

- *Plačati boš moral drage pesticide, gorivo za letala, ki pršijo pesticide, orodja in stroje, odvetnike in stroške ravnanja z odpadki.*
- *Večina evropskih držav ima standarde glede pridelave sadja in kupci želijo imeti lepo sadje. Če katera od tvojih banan ne dosega visokih standardov, jo morajo zavreči, ti pa izgubiš denar.*
- *Vedno je prisoten dejavnik tveganja v povezavi z vremenskimi razmerami.*
- *Vložiti moraš svoj lasten denar.*

Pošiljatelj blaga:

- *Velike tovorne ladje so zelo drage za nakup in vzdrževanje.*
- *Porabijo veliko goriva.*
- *Hladilni sistem je velika težava.*
- *Plačati moraš zavarovanje in pristaniške pristojbine.*

Uvoznik:

- *S tovornjakom moraš prepeljati sadje od pristanišča do velikih zoričnic, od tam pa do trgovin.*
- *Trgovcem boš moral obljubiti, da boš vsak teden priskrbel določeno količino banan in obljubo moraš držati.*
- *Zaradi uvoza hrane imaš opravka z dovolilnicami.*
- *Veliko denarja moraš nameniti za plače svojih zaposlenih.*

Trgovine in supermarketi:

- *Plačevati moraš svoje osebe in vzdrževati trgovino.*
- *Na trgu moraš biti konkurenčen – s ceno ali s kakovostjo.*
- *Ne smeš pozabiti na oglaševanje in obvezno skladiščenje banan.*

Potrebe in želje

Opis	Aktivnost na prostem, namenjena raziskovanju razlik med željami, potrebami.
Kompetence	<ul style="list-style-type: none">• 2. Zavzemanje za socialno enakost in pravičnost• 3. Trajnosten način življenja
Cilji	<ul style="list-style-type: none">• Udeleženci se v gozdu seznanijo z razlikami med potrebami in željami.• Udeleženci razumejo, da imajo vsi ljudje enake osnovne potrebe in da bi vsi morali imeti enake pravice.
Povezovanje s CTR	<ul style="list-style-type: none">• 3. Dobro zdravje in dobro počutje• 11. Trajnostna mesta in skupnosti
Starost	8+
Število	15-20
Čas	45 min
Pripomočki	<ul style="list-style-type: none">• listki za potrebe in želje
Priprava	<ul style="list-style-type: none">• Seti natisnjenih in narezanih listkov.• Listke dajte v kuverte: 1 set listkov na skupino, vsaka skupina pa ima 4-5 ljudi.

[Potrebe in želje]

Potek / 45 min

Potek

1. Z udeleženci pojdite v gozd in jim povejte, da bo to njihov dom. Povejte jim, da bodo morali najti vse, kar bodo potrebovali za preživetje v gozdu, vendar je prst slaba, kakovost vode pa vprašljiva.
2. Vsaka skupina dobi kuverto z listki. Pojasnite jim, da vlada podpira njihovo novo skupnost in da morajo izbrati 15 listkov, ki jih bodo lahko izkoristili kot pomoč.
3. Pojasnite, da ima vlada težave z zagotavljanjem finančnih sredstev za njihove potrebe v okviru skupnosti, zato se mora sedaj vsaka skupina znebiti sedmih listkov.
4. Ko so to naredili, povejte, da je vlada sprejela novo politiko: odločila se je znižati finančno podporo skupnosti, zato se morajo udeleženci znebiti še štirih listkov.
5. Skupna diskusija: udeleženci naj opredelijo osnovne potrebe za preživetje. Povejte, da so te potrebe podprte s pravicami, določenimi v Splošni deklaraciji človekovih pravic Združenih narodov.

Refleksija

Refleksija

Predlogi za vprašanja pri refleksiji:

- *Ali se je bilo težko odločiti, katerim stvarjem so se skupine morale odreči?*
- *Ali so skupine imele vse, kar so potrebovale?*
- *Ali so skupine imele vse, kar so si želele?*
- *Kakšna je razlika med potrebo in željo?*
- *Ali imate vsi te stvari (stvari za preživetje)?*
- *Ali bi otroci te stvari morali imeti?*
- *Ali misliš, da imajo vsi otroci v (omeni specifično državo) te stvari?*
- *Kako je gozd uspel, 'poskrbeti' za vaše potrebe?*

Avtorji

Avtorji

- Dwyer, Charlotte (Scotdec, Škotska)

Vir

Vir

- Scotdec: www.ourforestourfuture.org.uk.

televizija

piščanci

mobilni
telefon

rodovitna
prst

vrečka z
zdravili

zavetje

orodja

tablete za
čiščenje
vode

krava

[27]

žepna
svetilka

električni
generator

peč na drva

zobna
pasta

toaletni
papir

semena

vžigalice

mlada
drevesa

ponve
in lonci

[Potrebe in želje]

[28]

Skrivnost palmovega olja

Opis S pomočjo namigov bodo udeleženci ugotavljali, kakšna je povezava med sliko protestnikov in krožnikom piškotov. Tekom aktivnosti se bodo seznanili s problemi v proizvodnji palmovega olja v Indoneziji.

Kompetence

1. Razumevanje globalne povezanosti in soodvisnosti
2. Delovati kot aktivni globalni državljani
3. Trajnosten način življenja

Cilji

- Udeleženci se seznanijo s tem, kako v veliko različnih proizvodih dnevno uživamo palmovo olje.
- Udeleženci raziščejo nekatere probleme v zvezi s proizvodnjo palmovega olja.

Povezovanje s CTR 12. Odgovorno potrošništvo in proizvodnja

Starost 10 +

Število 5–25

Čas 45 min

Pripomočki

- slika protestnikov
- slika piškotov
- set namigov za vsako skupino

Priprava

- Za vsako skupino pripravite set namigov. V eni skupini naj bo 5 ljudi. Razstavite sliko tako, da ju lahko vsi vidijo.

[Skrivnost palmovega olja]

Potek / 45 min

Potek

Povejte, da morajo razrešiti skrivnost, kaj povezuje sliko protestnikov in sliko piškotov.

Skupina naj ima 15 minut časa, da prebere namige in oblikuje odgovor.

Vsaka skupina naj pove svoj odgovor in naj ima čas za refleksijo – v pomoč so spodnja vprašanja.

Za podaljšanje aktivnosti lahko udeleženci naštejejo toliko proizvodov, ki vsebujejo palmovo olje, kolikor jih lahko.

Lahko razmislijo o tem, ali lahko naštejejo enake proizvode, ki ne vsebujejo palmovega olja.

Refleksija / 10 min

Refleksija

Predlogi za vprašanja pri refleksiji:

- *Kaj si v okviru te aktivnosti izvedel o palmovem olju? Kateri so glavni svetovni problemi?*
- *Kako si ti povezan s temi problemi?*
- *Koliko proizvodov dnevno uporabljaš, ki vsebujejo palmovo olje?*
- *Kaj te je presenetilo?*
- *Kaj si misliš o tem, kar si izvedel?*

Avtorji

Avtorji

- Dwyer, Charlotte (Scotdec, Scotland)

Vir

Vir

- Slika protestnikov: Samuel Mann: CC BY 2.0.
- Slika piškotov: Clem Onojeghuo – CC0 License.

<https://www.pexels.com/foto/abundance-bazaar-biscuits-blur-375904/>

Priloga 1 - slike

Protest

Piškoti

Priloga 2 - skrivnostni namigi

Palmovo olje je danes najbolj priljubljeno rastlinsko olje na svetu.

Palmovo olje je prisotno v mnogih živilih: v kosmičih za zajtrk, piškotih, juhi ...

Malezija in Indonezija proizvedeta okrog 90 % palmovega olja na svetu.

Proizvodnja palmovega olja je glavni vzrok za krčenje gozdov v Jugovzhodni Aziji.

Svetovno povpraševanje po palmovem olju je strmo naraslo.

Orangutane pritegnejo palmini sadeži na plantažah.

Nekatere plantaže ponujajo nagrade delavcem, ki prinesejo mrtve orangutane.

Palmovo olje se lahko uporabi kot biogorivo.

Proizvodnja palmovega olja je privedla do nasilnega prilaščanja zemlje; domorodci so bili prisiljeni zapustiti svojo zemljo, da so lahko nato na njej zrasle nove plantaže.

PalProizvajalci palmovega olja so prelomili svojo obljubo o zagotovitvi izobrazbe in zdravstvene oskrbe za prizadete skupnosti.

Veliko domorodcev, ki pridelujejo palmovo olje, s težavo zaslužijo dovolj, da bi lahko nahranili svoje družine.

Proizvajalci palmovega olja požigajo deževne pragozdove, da pridobijo zemljo za palme.

Prodajo palmovega olja je težko bojkotirati, ker je pogosto poimenovano zgolj kot rastlinsko olje.

Krčenje gozdov ubija živali. Gozdovi so dom sumatrskemu nosorogu, sumatrskemu tigru, slonom in drugim primatom.

Trajnostna pridelava palmovega olja je mogoča in je podprta s sistemom označevanja CSPO (tj. certificirano trajnostno palmovo olje).

Na nekaterih območjih so domorodci organizirali proteste proti izgubljanju tradicionalne zemlje.

Od kod dobimo jajca?

Opis Ta aktivnost predstavlja različne sisteme reje kokoši. Udeleženci so razdeljeni v skupine, ki predstavljajo določen tip reje. Vsaka skupina ustvari Facebook profil svoje kokoši: najprej na podlagi tega, kar že vedo, nato pa dodajo informacije iz materialov delavnice. Te profile nato predstavijo drugim skupinam in tako z njimi delijo svoje znanje. Na koncu razmislijo, kako lahko sami pripomorejo k življenjskim pogojem kokoši.

Kompetence 3. Trajnosten način življenja
7. Odzivanje v vlogi aktivnih globalnih državljanov

- Cilji**
- Udeleženci spoznajo potrebe kokoši in primerjajo pogoje različnih načinov vzreje.
 - Udeleženci razumejo pomen različnih oznak trgovinskih jajc.
 - Udeleženci se odločijo, kateri način reje je njim sprejemljiv in kako ga lahko podpirajo.

Povezovanje s CTR 2. Odprava revščine
3. Dobro zdravje in blagostanje
12. Odgovorno potrošništvo in proizvodnja
15. Življenje na poljih

Starost 10 +

Število 6–30

Čas 100–130 min

[111]

[Od kod prihajajo jajca?]

Pripomočki

Obvezni:

- flomastri in barvice
- 9–10 velikih listov papirja
- papir in pisalo za vsakega udeleženca
- kartoni za jajca (za različne tipe reje)
- listki papirja
- pisala
- škatla za ideje
- vsi materiali iz prilog

Neobvezni:

- na listu napisane ideje za izboljšave
- video posnetki različnih tipov reje

Priprava

- Natisnite priloge in pripravite vse s spiska materialov.

[Od kod prihajajo jajca?]

Potek

1. Kaj vemo? (25 min)

- Razdelite udeležence v 4 skupine in vsaki skupini dajte velik list papirja.
- Njihova naloga je osnovati Facebook profil kokoši glede na njihovo predstavo o tem, kakšno je njeno življenje: kako se hrani, kako pobirajo jajca, kje spi, kaj počne čez dan. Namesto Facebook profila lahko naredijo tudi njen življenjepis ali življenjsko zgodbo.
- Razdelite listke z vprašanji iz Priloge 1 in prosite skupine, naj nanje odgovorijo. Ne odgovorite jim še, ampak pustite, naj sami najdejo odgovore v materialih kasneje.
- Skupine prosite, naj predstavijo svoje izdelke. Nato jih vprašajte:
 - *Je bilo ustvariti profil za vas težko ali lahko?*
 - *Je bilo kaj, o čemer niste bili prepričani?*
 - *Kaj veste o reji zdaj in kaj bi o tem še radi izvedeli (na svoj velik list lahko zabeležite njihove odgovore)?*

2. Kakšna je realnost? (30–40 min)

- Vsaka skupina naj izbere en karton jajc (vsak predstavlja eno obliko reje). Prosite jih, naj podrobno preučijo škatlo in najdejo čim več informacij o izvoru jajc in tipu reje. Skupine lahko zberejo informacije tudi na izrezkih iz Priloge 2, 3, 4 in 5.
- Razdelite jim naslednje naloge:
 - *Primerjajte svoje predznanje o življenju kokoši z informacijami na izročkih.*
 - *Poskusite najti odgovore na vprašanja iz prvega dela delavnice.*
 - *Posodobite Facebook profil glede na nove informacije.*
 - *Pripravite kratko predstavitev posodobljenega profila.*
 - *V skupini predebatirajte vaš način reje – kaj vam je všeč in kaj ne, kako izboljšati situacijo ipd.*

Refleksija

Predlogi za vprašanja pri refleksiji:

- *O katerem načinu reje ste dobili največ novih informacij?*
- *Kakšne so glavne razlike med tipi reje kokoši?*
- *Se ti je kaj od načinov bivanja kokoši zdelo zanimivo? Kako se zaradi novega znanja počutiš? Imaš še kakšno vprašanje?*
- *Kateri je prevladujoči tip reje?*

Udeležence povabite, naj svoje mnenje o tem, kakšen način reje kokoši se jim zdi sprejemljiv, zapišejo na listke in jih dajo v škatlo. Ideje eno za drugo predebatirajte v skupini.

Avtorji

- Týčová, Anna/Štefková, Evka (Junák - český skaut, Czech Republic)

Potek / 55–65 min

Refleksija / 50–60 min

Avtorji

[113]

14 strani materiala – opis in priloge na tej [POVEZAVI!](#)

PRILOGA – CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Na Vrhu OZN o trajnostnem razvoju je bila 25. septembra 2015 soglasno sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj, ki predstavlja zgodovinski dogovor mednarodne skupnosti za odpravo revščine, zmanjševanje neenakosti, zagotovitev napredka ter zaščite okolja za sedanje in bodoče generacije. V ospredju nove razvojne agende je tudi spoštovanje človekovih pravic in enakovrednosti spolov ter zagotavljanje blaginje, miru in varnosti za vse ljudi in skupnosti.

Agenda 2030 za trajnostni razvoj na uravnotežen način povezuje tri dimenzije trajnostnega razvoja – ekonomsko, socialno in okoljsko – in jih prepleta skozi 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki jih bo treba uresničiti do leta 2030. Pomembna značilnost nove agende je univerzalnost: ob upoštevanju nacionalnih okoliščin bodo njene cilje uresničevale vse države sveta, tako države »v razvoju« kot tudi »razvite države«.

Pomemben cilj v katerem lahko prepoznate tudi pomen akcij z globalno dimenzijo oz. akcij globalnega učenja je cilj 4 – kakovostna izobrazba, in znotraj cilja 4, cilj 4.7., ki pravi: »Do leta 2030 poskrbeti, da bodo vsi učenci pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju«.

Veseli nas, da ste prebrali oz. preleteli gradivo pripravljeno za Teden globalnega učenja do zadnje strani. Upamo, da smo vas spodbudili in se boste lotili kakšne od predlaganih aktivnosti na vaših rednih tedenskih srečanjih. Načeloma želimo, da mlade skavte in skavtinje spomnite na TGU prav v času od 19. do 25. novembra 2018, ko ta poteka, nič pa ne bo narobe, če boste aktivnosti izvajali tudi kasneje.

KORISTNE POVEZAVE:

NORTH-SOUTH CENTRE OF COUNCIL OF EUROPE

[Več o: Global Education Week – GEW 2016, North-South Centre of Council of Europe.](#)

PLATFORMA SLOGA: TUDI TI

[Več o tednu globalnega učenja v Sloveniji – koordinator Platforma Sloga.](#)

SKAVTSKA GRADIVA IN ORODJA ZA GLOBALNO UČENJE

<http://skavti.si/gu-rodja>

ZA NAŠITKE GLOBALNEGA UČENJA [ZSKSS]

[Spletni obrazec za prijavo in naročanje našitkov](#) ... IN ... Ne pozabite na objavo v FB Skavtski sobi!

Skavti

Predlogi aktivnosti so nastali v okviru projekta SKAVTINJE IN SKAVTI RAZMIŠLJAMO GLOBALNO 2015-2017.